

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12.—
pol leta " 6.—
četrt leta " 3.—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Prednistično: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18.—
pol leta " 9.—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28.—
Upravišтво: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Lev grof Tolstoj †.

A. — Petrograd, 22. novembra. Vest, da je ministrski svet sklenil sam prekljati ekskomunikacijo grofa Tolstaja iz ruske cerkve, je popolnoma izmišljena.

A. — Petrograd, 22. novembra. Grof Tolstoj si je dal med svojo boleznijo v zadnjih dneh vsak dan prečitati posamezne oddelke iz neke antiloge. Ravno na dan smrti bi mu imel biti prečitani naslednji odstavek: »Mi moremo le ugibati, kaj bo po naši smrti. Bodočnost je za nas zaprt kraj, ne le zaprt kraj, temveč sploh ne eksistira. Govorimo o bodočnosti kakor o kakih časovnih dogodkih, toda s smrtjo se preselimo le v brezčasje.« Na dan pred smrtjo je diktiral grof Tolstoj svojemu zdravniku dr. Makoveckemu: »Sedaj se poslavljam iz tega sveta, toda za me ostanejo ljudje, ki razumevajo pravi zmisel življenja. Oni bodo mogli udeležiti to, za čimer sem jaz stremel v svojem življenju.«

O. — Moskva, 22. novembra. Liga za obrazlobo se je obrnila na vse ženske organizacije po Evropi, da naj se osnuje mednarodni komite, ki bo imel namen častiti spomin Tolstega.

O. — Kazanj, 22. novembra. Di-jaki tukajšnjega vseučilišča so sklenili praznovati dan smrti grofa Tolstega kot važen žalni dan.

Q. — Petrograd, 22. novembra. Grof Tolstoj je določil, da naj ga pokopljejo le v njegovi navadni kmečki obleki. Tudi si je prepovedal vsako cerkveno ceremonijo in vence.

Q. — Petrograd, 22. novembra. Grofica Tolsta je popolnoma obupana. Vedno ponavlja: »Kaj naj storim brez ljubljene soproga?« Grof Tolstoj je umrl, ne da bi se bil spravil s svojo ženo.

Q. — Petrograd, 22. novembra. Na tisoče sožalnih brzjav je že dobila Tolstojeva rodina. Na petrogradski univerzi je bilo večeraj veliko žalno zborovanje dijakov. Mnogo dijaških deputacij se je odpeljalo k pogrebu Tolstega na Jasno Poljano.

A. — Petrograd, 22. novembra. V ruski dumi je predsednik dume nagovoril poslance sledeče: »Domovino je zadela velika žalost. Grofa Tolstega, velikega pisatelja, velikega misleca, ponosa Rusije in časti Rusije ni več. Predlagam, da naj se poslanci v znak sožalja dvignejo s svojih sedežev!« Nekateri poslanci desnice protestirajo in obsede. Predsednik dume Gučkov nadaljuje: »In predlagam, da naj se današnja seja dume v znak sožalja zaključi.« Poslanec desnice, Samyslovski, govori proti temu predlogu predsednika. Grof Tolstoj je v zadnjem času negiral cerkev, državo, rodino. Umrl je, ne da bi se bil spravil z rusko cerkvijo. Tolstega častiti pomenja hudo žaljenje ruske cerkve. Končno je bil predlog predsednika Gučkova sprejet in seja zaključena.

A. — Berlin, 22. novembra. Nekateri ruski poslanci so izposlovali, da je bila brana prva maša zadušnica za grofa Tolstega v cerkvi ruskega državnega sveta. Časopisi so izšli z velikim črnim robom. »Novoje Vremja« pišejo, da stoji danes celi ruski narod ob smrtnem odru velikega pisatelja.

Q. — Petrograd, 22. novembra. Gledališke predstave na vseh večjih ruskih odrih so bile odpovedane. Na vseh cerkvenih stenah so nalepljeni mali listki, v katerih se prosi duhovščino, da naj cerkveno počasti spomin Tolstega, toda ruska duhovščina se obnaša napram temu sovražno. Do sedaj so se čitali maši-zadušnici šele v dveh cerkvah.

B. — Petrograd, 22. novembra. Stranka oktohistov je sklenila poslati grofici Tolsti sožalno brzjavko ter posebno deputacijo k ministrskemu predsedniku Stolypinu ter metropolitu Antoniju, da naj dovolita maše-zadušnice za Tolstega.

G. — Petrograd, 22. novembra. Duhovniki se v vseh cerkvah branijo brati maše zadušnice za Tolstega. V nekaterih slučajih pa so le častile Tolstega prevrali duhovnike. Dali so namreč brati zadušnice za boljarja Leva in duhovniki so brali maše, ne da bi vedeli da je ta Lev Tolstoj.

G. — Petrograd, 22. novembra. Grof Tolstoj leži na mrtvaškem odru v črni svileni srjači. Po mrlju so posute rože zlasti potonice in jesenske rože. Ob vzglavju sedi popolnoma pobita grofica Tolsta.

B. — Petrograd, 22. novembra. Pod predsedstvom velikega kneza Konstantina Konstantinoviča je bila večeraj seja literarne sekcije ruske akademije znanosti, v kateri se je sklenilo odposlati sožalno brzjavko rodbini Tolstojevi ter na dan 1. januarja 1911 sklicati veliko žalno sejo ruske akademije znanosti.

B. — Petrograd, 22. novembra. Po sklepu seje ruske dume so imele posamezne stranke zborovanje. Socijalni demokrati, delavska stranka in kadeti so sklenili odposlati posamezne deputacije k pogrebu Tolstega na Jasno Poljano. Kadeti so sklenili predložiti ruski dumi 25. t. m. zakonsko predlogo, da naj se Tolstojev pogreb izvrši na državne stroške in da naj se dan Tolstojeve smrti določi kot ruski narodni praznik. Poslanec desnice so podali protest proti zaključitvi seje in proti postopanju predsednika Gučkova.

Berlin, 22. novembra. Danes zjutraj pripeljejo z vlakom truplo umrlega grofa Tolstega do železniške postaje Sasek, ki je tri kilometre oddaljena od Jasne Poljane. Truplo bodo nato prepeljali na Jasno Poljano, kjer bo popoldne pokopano na griču v vrtu Tolstojevnega posestva brez vsake cerkvene slavnosti, brez vencev in brez govorov. Tolstojeva rodina je sporočila škofu Parveniju, da ne dovoli pokopati mrlja po cerkvenem ritmu. Škof Parvenij je vprašal

Tolstojovo rodino, ali je Tolstoj umrl spokorjen. Dobil je odgovor, da ne. Zaradi tega je takoj odpotoval iz Astahova ter poročal sv. sinodu, ki je v pozni večerni uri sklenil, da je ekskomunikacija Tolstega nepreklicna.

G. — Varšava, 22. novembra. Ze danes se je pojavilo pravo preseljevanje narodov v Jasno Poljano k pogrebu grofa Tolstega. Posebno številne so dijaške deputacije.

Nemška nadutost in kultura.

S. — Dunaj, 22. novembra. »Volkspresee«, organ krščansko-socialnega voditelja Bielohlawa, piše večeraj nekrolog o Tolstem takole: »Po razuzdani mladosti je postal grof Tolstoj kakor kaka stara kokoš in v 82. letu svoje starosti je nazadnje postal inpotent za jed in pi-jajo.« Izdajatelj lista Bielohlawa je že enkrat imenoval Tolstega, da je »ein alter Tepp.« Danes se more le še dostaviti, da je Tolstoj največji šarlatan, kar jih je nosil kedaj svet. — V tem se pač najbolj karakterizira nemška kultura.

Seja poslovniskega odseka.

A. — Dunaj, 22. novembra. Načelnik poslovniskega odseka poslaniške zbornice je sklical člane tega odseka za petek ob 5. popoldne k seji.

Srbski poslanik na Dunaju. — Simić gre v pokoj.

Z. — Dunaj, 22. novembra. Snoč na »Zeit« poroča iz Belgrada, da je faktično odpoklicanje srbskega poslanika na Dunaju Simića sklenjena stvar. Srbska vlada pa hoče celo zado. definitivno rešiti šele potem, kadar bo srbska vlada dobila prepričanje, da Avstrija tudi zagotovo odpokliče iz Belgrada poslanika grofa Forgacha.

B. — Belgrad, 22. novembra. Iz oficijozne strani se zatrjuje, da bo srbski poslanik na dunajskem dvoru v kratkem penzioniran in sicer ker je podal sam vsled privatnih razmer proročje za upokojenje.

Zaključenje zasedanja ogrskih delegacij.

O. — Dunaj, 22. novembra. Ogrske delegacije so imele večeraj zaključno sejo.

Položaj na Hrvaškem.

T. — Zagreb, 22. novembra. Vodja vladnih Srbov Avakumović je podal banu dr. Tomašiću memorandum, v katerem so označene narodne zahteve Srbov na Hrvaškem. Ban dr. Tomašić je izročil ta memorandum predsedniku koalicijske dr. Medakoviću. Koalicijska pa ni za ta memorandum.

Tajne pogodbe med Avstrijo in Turčijo ni.

A. — Carigrad, 22. novembra. »Sabah« dementira vesti, ki so se v zadnjem času širile v tajni pogodbi med Turčijo in Avstrijo.

Prepovedan kmečki tabor.

T. — Budimpešta, 22. novembra. Ogrska vlada je prepovedala kmečki

tabor, ki so ga nameravali prirediti Slovaki v Skalica, in sicer se je sklicevala na to, da obstoja nevarnost radi kolere, akoravno ni čutili na severnem Ogrskem o kolerni ničesar.

Prepovedano zborovanje svobodomislecev.

G. — Praga, 22. novembra. Tukajšnji svobodomisleci so hoteli prirediti zborovanje, na katerem bi bili izrazili rimskemu županu Nathanu simpatije in protest proti dunajskemu županu Porzerju. Policija pa je plakatiranje tega zborovanja prepovedala in poklicala prireditelja na odgovor.

Sanacija koroške klerikalne centralne blagajne.

A. — Dunaj, 22. novembra. V škofijski konferenci na Dunaju so se podpisale velike garancijske svote za sanacijo propadle klerikalne centralne blagajne v Celovcu. Episkopat avstrijski je tudi odposlal na koroške duhovnike zaupna pisma, v katerih se jim nalaga, da naj denarno podpirajo sanacijo blagajne. Uspehi teh pisem pa še niso znani. V zvezi s stanjem te blagajne se spravlja tudi, da je grof Sylvo Taronca prevzel dunajsko »Norbertus« tiskarno.

Zveza hrvaških časnikarjev.

T. — Zagreb, 22. novembra. V nedeljo se je tu ustanovila zveza hrvaških časnikarjev. Bil je izvoljen pripravljalni odbor, kateremu načeljuje redaktor »Nar. Novin« Grlović.

Limanovskijeve slavnosti.

T. — Krakov, 22. novembra. V nedeljo se je vršila tukaj ob veliki udeležbi poljskih krogov slavnost na čast poljskemu rodoljubu in vodji Boleslavu Limanovskemu.

Organizacija Slovanov.

A. Petrograd, 22. novembra. Pod predsedstvom predsednika ruske dume Gučkova se je vršila večeraj tu konferenca udeležnikov VI. slovenskega kongresa v Sofiji. Pri konferenci so se razpravljala naslednja vprašanja: Vprašanje slovenske razstave v Pragi leta 1913, vprašanje zveze slovanskih akademij, vprašanje slovanske dijaške zveze, vprašanje ustanovitve slovanske telegrafične agenture. Vprašanje ustanovitve slovanske banke se je odložilo.

Atentat na ministrskega predsednika francoske republike.

M. — Pariz, 22. novembra. V nedeljo popoldne se je udeležil ministrski predsednik Briand odkritja spomenika francoskega politika Ferryja. Ko se je ministrski predsednik Briand vračal domov, ga je napadel nek induvidij, ki je skočil proti njemu, ga zgrabil za vrat ter ga dvakrat udaril s pestjo po obrazu. Napadalec je Briandu pri tem zbil klobuk z glave. Predno pa je mogel svoj atentat nadaljevati, je že zgrabila napadalec razjarjena množica, ki ga je strahovito pretepla. Na policiji je aretirani izpovedal, da je tajnik rojalistične mladinske organizacije.

Grof Lev Nikolajevič Tolstoj in Slovenci.

Dušečni velikan, morda največji, kar jih je vzniklo iz zemlje slovanske, grof Lev Nikolajevič Tolstoj, je v nedeljo zjutraj v Astapovem na veke zatisnil svoje trudne oči.

Zadnje njegove besede so bile: »Nad milijone ljudi...«, potem pa je njegova velika duša, oprostivša se težkih telesnih spon, splavala v vse-mirje.

Kaj je hotel veliki mislec in pisatelj reči, ko so mu zamrle na ustnih besede: »Nad milijoni ljudi...?«

Kdo bi to vedel?

Morda je hotel reči, da se on sicer loči od tega sveta, a da bo njegov duh le bdel nad milijoni bednega človeštva in da bodo njegovi plemeniti nauki o čistem, vzvišenem človečanstvu živeli v vekov veke.

In res, Lev Nikolajevič Tolstoj je šel k svojim očakom, toda njegova dela so ostala in ne izginejo, dokler ne izgine zadnji človek raz zemeljsko površje.

V svojih delih bo Tolstoj živel večno v srcih celokupnega človeštva, živel bo, dokler bodo na zemeljski obli živeli in trpeli zatiranci, reveži.

Tolstoj je bil oznanjevalec čiste človečnosti, prorok miru in ljubezni.

Razven Kristusa, pač ne pozna zgodovina moza, ki bi s toliko ljubeznijo objemal vse človeštvo, kakor grof Lev Nikolajevič.

Bil je oče zatirancev, tolažnik bednikov in nesrečnikov, propagator vse obvladajoče velike ljubezni, ki je edino sredstvo, da se uveljavi na svetu trajen mir in idealna sloga med narodi.

Kot zaščitnik vseh zatirancev, se je zanimal tudi za vse one narode, ki so zapostavljeni in zatirani.

Njih grenka usoda ga je globoko ganila. Presenetljivo je, a vendar resnično, da je bil poučen tudi o težkem položaju nas Slovencev. Tisti Slovenci, ki so imeli srečo, govoriti in videti velikega slovanskega apostola, vedo, da ni bil nepoučen o malem narodiču slovenskem.

Leta 1908. se je neka rodoljubna srbska dama obrnila na grofa Leva Tolstega s prošnjo, naj bi razložil svoje mnenje o aneksiji Bosne in Hercegovine, ki jo je prav takrat izvršila Avstro-Ogrska.

Lev Nikolajevič je takrat napisal o aneksiji Bosne in Hercegovine XII. poglavij obsegajočo razpravo.

To svojo razpravo pa ni dal tiskati v posebni brošuri, marveč je sklenil, da jo da priobčiti nekaterim izbranim slovanskim listom.

Koncem meseca novembra leta 1908. je dobilo uredništvo »Slovenskega Naroda« debelo pismo iz Jasne Poljane, datirano z dne 18. novembra.

Pismo je nam pisal grofov privatni tajnik. V pismu je stalo, da nam pošilja po naročilu grofa Leva Nikolajeviča Tolstega njegovo razpravo o aneksiji Bosne in Hercegovine, da jo priobčimo. Koncem pisma je bilo pripomnjeno, da prepušča grof svojo razpravo brezplačno, vendar pa izraža željo, da se razprava priobči točno dne 19. decembra, ne prej in ne kasneje.

Seveda smo grofovo razpravo z radostjo sprejeli in jo priobčili dne 19. decembra 1908.

Takrat je vladalo v Ljubljani izjemno stanje, ki so je povzročili septembrski dogodki in aneksijska kriza.

Zaplemba našega lista so bile takrat na dnevnem redu.

In Leva Nikolajeviča članek je bil zelo oster, ter je v najstrožjem tonu obsodil vsako nasilstvo, predvsem vlado. Evropske velesile, predvsem pa Avstrijo, je imenoval grof Tolstoj naravnost »roparska gnezda.«

List s člankom grofa Tolstega je prišel v cenzuro državnemu pravdniku.

Tu so ga čitali in čitali in si belili glave.

Zavedali so se, da je Tolstega razprava naravnost revolucionarna in da je naperjena proti državi avtoriteti, toda zapleniti jo, kaj bi k temu rekla evropska javnost, ki spoštuje v grofu Tolstem največjega živčnega misleca in pisatelja!?

In državni pravdnik je odložil rdeči svinčnik in Tolstega senzacijsko razpravo o aneksiji Bosne in Hercegovine je izšla v Ljubljani — nezaplenjena.

Ista razprava je istočasno izšla v Pragi v čeških »Narodnih Listih.«

Tu pa ni našla milosti. Zapadla je težki roki državnega pravdnika, ter bila zaplenjena.

»Dotično številko »Slovenskega Naroda«, v kateri je bila priobčena razprava o aneksiji Bosne in Hercegovine, sme poslati grofu Levu Nikolajeviču Tolstemu v Jasno Poljano.

Tolstoj je naš list sprejel. Kakor so nam pripovedovali njegovi znanci v Sofiji, je grof Tolstoj z veliko pozornostjo čital svojo razpravo v slovenskem prevodu, ter se ni mogel načuditi, da je slovenščina tako bliska in sorodna ruskemu jeziku.

Konec ricmanjske afere.

Leta 1899. je vas Ricmanje izstopila iz rimsko-katoliške cerkve, ker cerkvena oblast ni hotela dovoliti, da bi Ricmanjci imeli svojo župnijo in da bi se v cerkvi sv. Jožefa opravljala služba božja v staroslovanskem jeziku. Ricmanjci so prijaviili svoj vstop v grško-katoliško cerkev. Grško-katoliški škof v Križevcih na Hrvaškem Drohobecki jih je že sprejel pod svojo jurisdikcijo, toda Dunaj in Rim sta posredovala in Drohobecki je bil končno prisiljen Ricmanjce zavrniti. Ricmanjci so nato hoteli prestopiti v pravoslavlje, a tudi tu se je vladi, podpihovan od Rima, posrečilo to preprečiti. Ricmanjci so ostali navezani nase — iz katoliške cerkve so izstopili, v pravoslavno pa so jim zabranili vstopiti. Kaj storiti. Vaščani so sklenili, da bodo po svoje služili bogu. In jel je opravljati bogoslužna opravila vaški župan Berdon. Ob njegovi strani je vztrajala vsa občina. Mrli so ljudje in se rodili, sklepale so se zveze za življenje, Ricmanjci niso klicali duhovnika, vse potrebne posle jim je pa tudi opravljal vaški predstojnik Berdon. A leta so tekla. Vse intervencije poslancev in drugih vplivnih oseb, da bi Ricmanjem vlada dovolila prestop v pravoslavlje, so ostale brezuspešne. Na Ricmanjce, ki so se leta in leta držali tako junaško, je to silno vplivalo in končno so klonili duhom ter se sami, osamljeni, zapuščeni od vsega sveta vdali sirenskim glasovom, ki so prihajali iz tržaškega škofijskega ordinariata in tržaškega namestništva. In v nedeljo, dne 20. t. m., so se nekdanji ricmanjski junaki skesano in ponižno — kdo ve, ako niso na tihem škripali z zobmi? — vračali v narode s svete matere katoliške cerkve. V ricmanjski cerkvi sv. Jožefa, ki je bila zaprta 11 dolgih let, so praznovali slovesnost miru in sprave s katoliško cerkvijo. In tej slavnosti je prisostvoval kot poseben delegat papeža Pija X. goriški nadškof dr. Francesco Borgia Sedej, ki je pri tej priliki krstil 46 oseb, birmoval pa 156 — in vsi ti so zrasi v času, ko se je že zdelo, da ne bo preko njih nikdar več raztezal Rim svojih perot. Tako se je končala ricmanjska epopeja. Nekoč tako junaške Ricmanjce obžalujemo, ne pride pa nam na misel, da bi jih obsojali. Sam sameat pasti mora tud' junak!

Rokopis grofa Tolstega.

Na drugem mestu govorimo o razpravi pokojnega grofa o aneksiji Bosne in Hercegovine, ki smo jo priobčili v našem listu 19. decembra 1908. Ta rokopis smo shranili, dasi je pisan na stroju, vendar pa je dra-

gocen zategadelj, ker ga je Tolstoj sam korigiral ter svojeručno vpisal vanj nekaj besed.

Vohun Nastić - filozof.

Z Dunaja nam pišejo: Pred meseci je priobčil vaš list vest, da je imel znani vohun Gjorgje Nastić na Dunaju kavarno, ki jo je nato drago prodal. Na dotično vest, se je javil v vašem listu mož, ki je kupil od Nastića kavarno, ter slovesno izjavil, da Nastića ni poznal, sicer da bi od njega nikoli ne kupil kavarne. Od takrat je Nastić izginil in nihče ni več vedel zanj. A sedaj so ga zopet našli: vpisan je na dunajskem vseučilišču za filozofa. Čim je dijaštvo izvedelo, kako »imenitnega komilitona« ima na univerzi, je šla posebna deputacija k rektorju Bernatzigu protestirati, da se trpi na univerzi takega individuala, kakor je Nastić. In rektor je dijaštvu obljubil, da bo Nastića, kakor se spodobi, vrgel čez prag.

Častniki proti damam.

Danes ob 4. popoldne se vrši pred tukajšnjim okrajnim sodiščem obravnava na tožbo poročnika g. Spiegla proti gospe Katinki Gaertnerjevi in gđc. Zori Gaertnerjevi. Obravnava obeta biti jako zanimiva. Tožitelju je gotovo zelo neprijetno, ako je mnogo poslušalcev, zato bi gotovo želel, da bi vest o obravnavi ne prišla v javnost.

Pozor, slovenski filologi!

Iz Celovca nam pišejo: Na c. k. državni gimnaziji v Beljaku je razpisano z drugim tečajem definitivno mesto za klasično filologijo kot glavni, nemščino kot stranski predmet, ob sicer enakih pogojih ima prednost tisti, ki ima izpit tudi iz slovenščine. To mesto je bilo razpisano že enkrat, toda tako, da se je zahteval izpit iz slovenščine kot stranskega predmeta. Tedaj ni bil nikdo imenovan, čeprav so se izprašani kompetentje oglašili, to pa samo radi tega ne, ker hoče nemški »Volksrat«, da se nastavi na beljaški gimnaziji kot učitelj slovenščine — Gregor Heccele. Ta gospod je rojen koroški Slovenec; bil je svoj čas tudi član »Slovenijec« ter je dobival podpore od podpornega društva za slov. visokošolce na Dunaju. Zdaj je postal nemškutar tako strasten, da ne pride več slovenska beseda čez njega ustne, razumni pouku slovenščine, katero on poučuje kot suplent na beljaški gimnaziji. Izprašan je iz klasične filologije za celo gimnazijo in iz nemščine za spodnjo gimnazijo. Iz slovenščine kot učnega jezika je napravil izpit letošnjo jesen. Ta nemškutar bi naj torej dobil razpisano mesto in on naj bi potem poučeval slovenščino in slov. slovstvo na celi gimnaziji be-

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R. (Dalje.)

Elvira se ni ustavljala. Uvide-la je, da mora Svetlin biti pri svoji ženi do zadnjega diha.

Svetlin se je vsedel na rob zofe, na kateri je ležala Elvira. Eno roko ji je položil okrog glave, drugo je položil na njeno tako mrliško belo roko.

Moja žena, ljuba, draga žena, ji je rekel ginjen, jaz sem pri tebi, jaz, tvoj mož, ki te ljubi iz vsega srca...

Olga se je zganila. Odprla je oči, dvignila opirajoč se ob komolec in s hripavim glasom zaklicala:

Hinavec... lažnjivec... sram te bodi...

Po teh besedah je padla, kakor brez zavesti nazaj na blazine.

Svetlin je bil odskočil od zofe, ko mu je Olga zagnala v obraz to strašno očitiranje. Sredi sobe je stal ves zelen v obrazu in šibila so se mu kolena. Potreboval je dolgo časa, predno se je pomiril vsaj toliko, da je mogel trezno misliti.

Ona torej... ve, je govoril sam pri sebi. Kako je to neki doznala? Kako sva jaz in Elvira pazila na svojo tajnost, kako sva skrbela, da bi je nihče ne izvedel, samo, da bi Olgi mirno potekali zadnji dnovi njenega življenja, samo da bi bila srečna do

zadnje ure. Hinavec... lažnjivec mi jn rekla. O, kolikrat sem mislil pretrgati vez, ki me nanjo veže, kolikrat sem si rekel, da pač nisem dolžan vztrajati pri nji do zadnjega, a Elvira je zahtevala, da moram ostati... Hinavec in lažnjivec sem bil... da, res je, a hlinil sem se in lagal iz usmiljenja...

Olgo so novič napadli krči. Še hujši, kakor poprej. Kričala je in govorila besede, ki jih Svetlin ni razumel. A pokleknil je poleg Olge, jo dvignil in stisnil k sebi in ji govoril mehke, ljubezni polne besede v tolažbo in v slovo.

Še enkrat je Olga odprla ugašajoče oči.

Odpusti! je dihnila z zadnjimi silami in sklonila glavo. Bila je mrtva.

Odpusti! Svetlin niti dobro ni razumel te besede, kaj še, da bi bil pojmlil njen pomen in šutil, da je izraz prepozno došlega spoznanja o grozni krivici, ki mu jo je namenila, sedaj mrtva njegova žena.

Svetlin se je s poljubom poslovil od mrtve žene in potem obvestil po Marijanici vso hišo, da je Olga izdihnila. Vsi posli so hiteli skupaj in ko je v vasi zapel mrtvaški zvonec, so vzlic pozni uri prihiteli ljudje v kampanjo. V sobi okrog umrle Olge so klečale, jokale in molile do pozne noči, ko se je pred hišo ustavil voz in sta iz njega stopila tržaški zdravnik in Olgin oče.

Samo Elvira se ni prikazala. Kakor iz uma je begala po svoji so-

bi in klela svojo nesrečno ljubezen, vsled katere je postala izdajalka svoje edine prijateljice.

Zdravnik se ni dolgo mudil v kampanji. Videč, da je Olga mrtva, se je vrnil še ponoči v Trst.

Odločeno je bilo, da pokopljejo Olgo na vaškem pokopališču. Ljubila je kršni Kras in mnogokrat izrekla, da bi najraje počivala tu, takorekoč v senci domačih gora in na pragu solne dežele.

Olgin oče, prileten, častitljiv gospod, obritega obraza, je prevzel prekrbljenje vsega, kar je bilo potrebno in je naslednji dan tudi vse v red spravil. Ljudje so hodili Olgo kropiti in se čudili, da je krsta že zaprta, a misleč, da je to pač gosposki običaj, niso nič vpraševali.

Stara Valjavka je bila edina ženska, ki ji to ni ugajalo. In ko je, odhajaje domov, naletela na Marijanico, jo je poklicala na stran in jo izpraševala o zadnjih urah umrle gospe in tudi zakaj da so krsto že zaprli.

Marijanica je vedela, kako udana je bila stara Valjavka umrli gospe in zato ji je rada povedala vse, kar je vedela.

Krsto pa so zaprli, ker pravijo, da je to potrebno zaradi bolezni, na kateri je gospa umrla, je končala Marijanica. Saj pa gospa tudi čudno izgleda. Po celem životu so se ji napravile lise.

Kaj pa gospod, ali je hudo potrt? je vprašala Valjavka.

No, nekaj potrt je že, je zbadljivo odgovorila Marijanica, pa ne tako, kakor se dela.

Dekle — nikar tako ne govori, jo je ostro posvarila Valjavka. Človek ne sme biti krivičen in se v svoji sodbi ne sme prenačljiti.

Ah, kaj se bom prenačljila, je zaničljivo vzkliknila Marijanica. Kar sem sama videla, tega mi ne bo nihče utajil. Sicer pa ve tudi že kuharica in drugi posli, da gospod že davno ni več maral umrle gospe in da je imel drugo rad.

Dekle, je strašno resnobno zaklicala Valjavka in s svojimi koščeni prsti prijala Marijanico trdo za roko. Pomisli, kaj govoriš!

Saj sem vam že rekla, da to, kar sem sama videla, je svojeglavno odgovorila Marijanica. Videla sem, kako sta se gospod in gospodična objemala in poljubovala, videla sem, kako se je gospod ponoči plazil v sobo gospodične Elvire in videla sem še marsikaj drugega.

A molči o tem, molči vsaj zdaj, je prosila Valjavka. Saj vem, da si imela gospo rada. Zato molči, prosim te, dekle, molči.

Marijanica je pač obljubila, da bo molčala, a njena obljuba ni bila ne premišljena, ne zanesljiva; obljubila je tjavendan, ne misleč, da bo svojo obljubo že čez nekaj trenutkov pozabila.

Z velikimi skrbmi v srcu in s groznim strahom v duši se je Valjavka odpravila domov. Trepetala je po vsem životu in se opotekala.

Tolstoj
vpisal

ed me-
da je
stie na
drago
javil v
od Na-
izjavil,
bi od
Od ta-
ni več
našli:
čilišču
vedelo,
« ima
deputa-
rotesti-
ega in-
ktor je
ga, ka-
r.

si pred
obrav-
spiegla
jevi in
vnavna
elju je
mnogo
lel, da
v jav-

! e. kr.
je raz-
nitivno
glav-
edmet;
ednost
nsčine.
enkrat,
zpit iz
redme-
ne, če-
tentje
ne, ker
nasta-
učitelj
e. Ta
venec;
enije»
porne-
lee na
škutar
eč slo-
razun
ro on
eljaški
čne fi-
z nem-
sloven-
pravil
tar bi
in on
sino in
iji be-

badlji-
ne ta-

govori,
a. Clo-
v svo-

la, je
a. Kar
o nih-
uhari-
davno
da je

zakli-
ošeni-
rdo za

to, kar
no od-
m, ka-
obje-
m, ka-
v sobo
em še

j zdaj,
da si
prosim
ila, da
ni bila
oblju-
da bo
notkov

in z
e Va-
petala
ala.

Ijaški. Sicer je trdno upati, da bodo poklicani faktorji izposlovali, da se mesto razpiše še enkrat, in sicer tako, da se bo zahteval na mesto izpita iz nemščine izpit iz slovenščine, vsled česar bi nemškutar Hercele ne mogel biti imenovan, vendar pa opozarjamo vse slovenske filologe na to važno mesto. Narodna dolžnost zahteva, da kompetujejo za to mesto vsi slovenski klasični filologi, tako definitivno nastavljeni, kakor suplentje, ki imajo za spodnjo gimnazijo izpit iz nemščine in iz slovenščine. Kajti ako se mesto ne razpiše drugače, se da samo na ta način prepričati, da bi bil imenovan za slovenskega profesorja in učitelja slovenščine na celi gimnaziji v Beljaku nemškutar, ki ima izpit iz slovenščine samo kot učnega jezika. V boj za pravice slovenskega jezika na meji!

Sestanek akad. fer. društva »Sava« se vrši v sredo, dne 23. novembra v restavracijskih prostorih »Narodnega doma« ob 9. zvečer. — Ker so na dnevnem redu važna dijaška vprašanja in razgovor glede nameravane prireditve društvenega plesa, se prosijo vsi ljubljanski člani in gg. starijšine, da se zanesljivo udeležijo sestanka.

Italijanski kružok (circolo italiano) opozarja še enkrat, da se drugi kurz prične danes ob 7., kot se je zadnjič sklenilo; prednašalo se bode že po knjigi.

Slovensko deželno gledališče.

Danes, v torek se igra prvič za nepar-abonente velika Vojnovičeva drama »Ekvinokcij«. Pri tej predstavi sodeluje ves orhester Slovenske Filharmonije ter izvaja v premorih sledeče glasbene točke: Mendelsohn: Nocturno, Davorin Jenko: Kosovo (overtura) in Ivan pl. Zajc: Intermezzo. Prvi dve točki dirigira g. kapelnik E. Czajnek, tretjo g. kapelnik prof. Fr. Reiner. — V četrtek za par-abonente opereta »Grof Luksemburg«, v soboto prvič komedija »Tat vseh tatov«, spisala francoski Croiset in Leblanc.

Drugi zabavni in plesni večer Narodne čitalnice v Ljubljani

19. t. m. je uspel v vsakem oziru zelo lepo. Do devete ure so se napolnili čitalniški prostori v Narodnem domu z odličnim ljubljanskim občinstvom. Prvi del programa so tvorile glasbene in pevske produkcije. G. M. je z lepo tehnično dovršenostjo prednašal na klavirju fragmente iz opere »Lohengrin«, med katerimi je napravil umetniški »Gral«-motiv največji učinek. Ravnotako je bil sprejet Moszkowskega melodijozni »Španski ples« z burnim aplavzom. Gdč. Pavla

Mati Valjavka, kaj vam pa je, ali vam je slabo? je vprašal mož, ki jo je srečal. Saj še hoditi ne morete.

Valjavka pa tega vprašanja niti slišala ni. Le dvoje je begalo po njenih mislih, da tudi že posli vedo o Svetlinovem razmerju z Elviro in da so se na trupu umrle gospe prikazale lise. Valjavka je vedela, da se prikazujejo lise na trupu, ki je bilo zastrupljeno z mišnico.

Pri ograji svoje koče je Valjavko stresla mrzlica. Tako se je pripogibala, kakor mlado drevo v burji, je pozneje pripovedovala Julia. Starka se je tresla in je končno omagala in padla na tla.

Julia jo je nesla v posteljo, poslala po Matevža in hitro skuhala kmečko zdravilo za vse bolezni, lipov čaj. Valjavka je drhtela pod odejo, stiskala zobe in težko dihala, kakor da je prišla njena zadnja ura. Julia pa je ostala hladnokrvna.

Če ji je sojeno, da umrje, bo umrla in ji ne more padar pomagati; če pa ji ni sojeno, bo ozdravila tudi brez padarja, je rekla Julia Matevžu, ko je ta poslal po zdravnika. Sploh pa mislim, da jo je samo žalost po gospe Olgi tako pretresla.

Zdravnik je kmalu opravil. Zapisal je nekaj kapljic, priporočal, naj Valjavka ostane v postelji in pije čaj, ter zopet odšel.

Teden dni je ležala Valjavka, potem je ozdravljena vstala in šla na pokopališče, ter vzlic burji in mrazu dolgo klečala na svežem grobu gospe Olge.

(Dalje prihodnjik.)

Tominškova je dosegla splošno priznanje s svojimi lepo izvajanimi točkami. Posebno moramo pohvaliti njen obsejni pevski material, ki je prišel v ariji Kerubina iz Mozartovo »Figarove ženitve« do popolnega izraza. Iz cikla melodij »Grof Luksemburški« je pa najbolj ugajal chanson »Pierre et Fleurette«. Njena odlična sovrstnica nam je v dveh glasbenih točkah iz »Geishe« in »Ločene žene« znova utrdila našo najizvrstnejšo sodbo. Oba pevska nastopa sta bila sprejeta z zasluženim priznanjem, na kar se je pričel v plesni dvorani ples. V ostalih prostorih pa rijetna zabava dam in gospodov. Pr. o četvorko je plesalo 30 parov. Na kar je sledil amuriran ples do 3. ure zjutraj. Seveda tudi od neke prapagirana »zlatum farbecam« podobna družabna igra ni izostala. Drugi družabni večer »Narodne čitalnice« je bil še v večji meri, ko prvi, dokaz, kako prijetno je lahko naše družabno življenje, ki ima ravno v »Narodni čitalnici« najboljšo pospeševalce.

Razne stvari.

* Aretacija Friderika Vanderbilda. Iz Londona se poroča, da je policija aretirala goljufa Friderika Vanderbilda, ki je ugajal svoje goljufije svoj čas tudi na Dunaju. Njegovo pravo ime je William Lackenstein, a na Dunaju se je izdajal za brata mnogokratnega milijonarja. Iz Avstrije so ga izgnali, ko se je izkazalo, da se je napačno zglasil. V Londonu pa se je seznanil s princem Franc Jožefom Braganzo, ter mu dal podpisati več menic, v skupni vrednosti skoro 2 milij. kron. Zato bi bil moral biti princ soudeležnik velikih diamantskih in smaragdovih jam. Kamni, ki jih je pokazal princu, so bili vsi nepravni. Sedaj pa je doletela goljufa usoda zaradi teh in še drugih goljufij.

* Čuden dokaz ljubezni. Neki obskurni francoski pesnik d'Enhaut se je zaljubil v lepo in duhovito gospo Montbazon in zlagal na svojo oboževanko najnemogočnejše pesmi. Zgodilo pa se je, da si je dala gospa Montbazon izdreti en zob. »Kako nesrečen sem!« je zaklical d'Enhaut kakor brezumen. »Moja boginja je izgubila zob, in jaz nesrečnež imam še vse!« Hitro se je oblekel in šel k brivcu, ki je drl tudi zobe, ter si dal izdreti kar šest zob naenkrat. — Prismođa!

* Varna ječa. V prisilni delavnici v Dillonu v Zedinjenih državah so prišli na nov način, kako onemogočiti jetnikom beg. Železne mreže v oknih so namreč zvezali z električnim tokom in v vseh celicah nabili kratko svarilo: »Kdor se dotakne železnega omrežja, stori to v svojo lastno škodo, ker gre skozi železje električni tok 2000 voltov.«

* Gledališka cenzura na Kineškem. Za napredek civilizacije na Kineškem je značilna nova naredba policijskega urada v Kantonu. Kineška se pripravljajo, uvesti gledališko cenzuro. Kantonska policija je napravila začetek in si zagotovila nadzorstvo nad komadi, ki se igrajo v gledališčih. Na Kineškem je bilo do zdaj jako malo stalnih gledališč, navadno se je igralo na prostem. Ideja komada je bila navadno le nekako vodilo za predstavo, pri kateri je bila glavna reč ekstemporanje. Danes je v Kantonu cela vrsta velikih gledališč, v katerem se pravilno vrše predstave. Kakšne vrste so te gledališke predstave, ve le majhno število tujcev. In tudi tisti, ki znajo kineški in ki iz zvedavosti obiskujejo ta gledališča, navadno ne razumejo smisla dialogov. Cenzura ima namen, varovati нравnost.

Peter Rosegger o Slovencih.

Znano je, da je nemški pisatelj Peter Rosegger, ki se je dvignil od neznanega krojaškega pomočnika do moza svetovnega imena, dal impuls, da so Nemci jeli nabirati svoje dvamilijonsko darilo za nemški »šulferajn«. Ta Peter Rosegger je sedaj priobčil v »Südmarkinem« koledarju za leto 1911 črtico »Im Wendenlan-

de«. Ta črtica je tako zanimiva, da si ne moremo kaj, da bi ž njo ne seznanili naših čitateljev.

Evo je!

»Pesniki ne morejo misliti politično. Oni tega ne morejo in ne morejo.

Že to ni dobro, ako preveč poslušajo na politike, ako se včasih malo kopljejo v dnevnih valovih in se tako skrbno omeje na svoj narod ter se vtope vanj, kakor da bi bilo vse, kar je izven tega, največje zlo.

Tako nisem že več let sem nič več prišel preko nemških mej.

Pravzaprav nisem bil o tem prepričan, da je pri nas in v nas Nemcih vse dobro, toda domišljal sem si, da je tu v naravnem in kulturnem oziru razloček, ki prav gotovo ni v prid tujim narodom. Že tuj jezik vzbuja v meni vsikdar lahko grozo, takisto tudi tuji običaji in končno prav zelo tuja kri, o kateri mislimo, da nas strogo loči vkljub mešanici narodov, ki je nastala v stoletjih.

Občutil sem kakor neko sovražnost proti nam, ako je Oger ali Italijan ali Slovenec govoril v jeziku naroda svojega.

Sem se pač že mnogokrat kopal v dnevnih valovih.

Odkar se čita in čuje, da naši Spodnje Štajerci, Slovenci tam doli, tako zelo agitirajo za svojo narodnost, nisem imel nič več poželjenja, da bi šel doli k njim.

Ako so brez kulture, potem so divji narod in nimajo pravice, da bi politično nastopali.

Ako pa imajo kulturo, potem jo imajo od nas Nemcev in prav zato morajo biti prav ponižni. (No, no!)

Nič se ne sliši o slovenskih iznajdbah in vendar imajo vse pridobitve moderne tehnike.

Ničesar se ne sliši o slovenskih pisateljih in vendar imajo svojo literaturo. To je grozno in vprašamo se, mit welchen Dingen es zugeht.

Pred tolikimi in tolikimi leti se je v slovenski deželi ob bregu Savine zgradila železnica od Celja do Spodnjega Dravograda. Slovenci je niso zgradili, vsaj sami ne, zato se tudi neradi vsedajo v voz, da bi se peljali k nam. Mi pa se vozimo po novi železnici k njim, da občudujemo njihovo lepo slovensko deželo in vidimo, kaj delajo.

Kot takšen radoveden potnik sem se nekoč peljal gori po Savinski dolini, v Šaleško in Mislinjsko dolino. O tem hočem pripovedovati:

V Savinski dolini, ki se razteza proti zapadu, so na desni lepi holmei, na levi pa tam na oni strani Savine volivite gore, ki spominjajo na nekatere doline v »Enški« dolini.

Dolina je široka in hmelj, ki drugje ne rodi, rase tu v razkošni množini. Loza sv. Gambrina krasi našo pot na desni in levi. Pri postaji Rečica zapustimo gramozno strugo Savine, ki prišumi iz krasot Solčavskih alp...

Na površnem potovanju sem dobil tele vtiske: Dočim nosijo kmetke hiše v teh krajih značaj slovenske dežele: male so, navadno zidane in s slamo krite, so hiše v zgornji Mislinjski dolini v svoji razkošnosti in s svojimi bleščečimi lesenimi strehami podobne nemškimi. Pokrajina se mi zdi premožna, kar pa naj davčna oblast ne tolmači tako, da bi bilo potreba močnejše nastavitvi davčni vijak.

Ta dolina se vidi s svojimi smrekovimi lesi, svežimi planinami in bistrimi potoki, kakor nemška alpska dežela.

Cvetke ob potu dehte tu prav tako, otroci na travnikih se igrajo prav tako živahno, ljudje na polju delajo prav tako marljivo, kakor v nemških pokrajinah. In ljudje so tu močni in stasiti.

(Dalje prihodnjik.)

Za kratek čas.

Izgovor: Sodnik: »Kupili ste steklenico vina ter plačali s ponarejenim denarjem!«

Obdolženec: »Prosim, gospod sodnik, vino je bilo tudi ponarejeno.«

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustocenišek.

Borzna poročila.

Dunaj, 21. novembra. Včerajšna borza je bila v precej dobrem razpoloženju. Kurzi so v splošnem nategnili, zlasti so našle kupcev ogrske kreditne akcije, alpinke, akcije državnih železnic, turške srečke, ogrske bančne vrednosti, praške železarske akcije in tobačne akcije. — Bančni report je znašal 5³/₄%. Izmed rent so bile obe zlati renti nekoliko višji. Devize so bile popolnoma brez prometa.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 21. novembra 1910.

Deležbeni papirji.	Dunajski	Slavonski
4% majeva renta	93.15	93.35
4.2% srebrna renta	96.80	97.—
4% avstr. krona renta	93.10	93.30
4% ogr.	91.55	91.75
4% kranjsko deželno posojilo	96.—	97.—
4% k. o. češke dež. banke	94.—	95.—

Srečke.	Dunajski	Slavonski
Srečke iz 1. 1860 1/2	214.—	220.—
" " " 1864	319.25	325.25
" " " 1868	154.50	160.50
" zemeljske I. izdaje	299.—	305.—
" " " II.	279.—	285.—
" ogrske hipotekne	247.25	253.25
" dun. komunalne	535.—	545.—
" avstr. kreditne	526.—	536.—
" ljubljanske	89.50	95.50
" avstr. rdeč. križa	68.—	72.—
" ogr.	44.50	48.50
" bazilika	31.50	35.50
" turške	257.25	260.25

Deležbeni.	Dunajski	Slavonski
Ljubljanske kreditne banke	444.—	448.—
Avstr. kreditnega zavoda	663.50	664.50
Dunajske bančne družbe	552.50	553.50
Južne železnice	116.25	117.25
Državne železnice	750.50	751.50
Alpine-Montana	770.50	771.50
Češke sladkorne družbe	250.—	251.50
Živnostenske banke	271.—	272.50

Valute.	Dunajski	Slavonski
Cekini	11.37	11.39
Marke	117.62 ¹⁰	117.82 ¹⁰
Franki	95.40	95.50
Lire	95.—	95.25
Rubli	254.—	255.—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 21. novembra 1910.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg	11.14
Rž za april 1911	za 50 kg	7.95
Koruzna za maj 1911	za 50 kg	5.71
Oves za april 1911	za 50 kg	8.31

Efektiv.

5-10 vin. višje.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavne pošte)

pristne švicarske vezenine

najcenejši nakup

182

oprem za neveste.

„Ljubezen in junaštva.“ strahopetnega praporščaka

Roman.

Cena 80 vin., vezano K 1-60, s
pošto 20 vin. več.

Ta mični in zabavni roman se vrši za zadnje velike vojne med Avstrijo in med Turčijo. Ozadje romanu je zgodovinsko, v središču pa stoji ginja ljubzenska zgodba. Kdor vzame knjigo v roke, jo bo čital z največjim zanimanjem in pravim užitkom.

„Narodna knjigarna“ v Ljubljani.

„Slovenski Narod“ izhaja
dnevno dvakrat.

Kupujte večerno izdajo „Slovenskega Naroda“.

Svinjske kože

brez zarez in luknjic plačujem po najvišji ceni. — Dobavitelji večjih množin, dobe še posebno nagrado. Alex. Rosenberg, Gradec, Auenstr. 31.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejenim jamstvom
v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.110.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % x 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/2 % brez amortizacije na menice po 8 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštno hranilnice račun št. 828.405.

Uporabim si vljudno opozoriti, da sem prevzel

glavno zastopstvo „Prve češke“ življenske zavarovalnice, najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnice: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskomptra trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi pisarni.

10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

priporoča

Stritarjeva ulica šte. 2.

priporoča

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po 4 1/2 % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevni kurzi.

Delniška glavnica: K 5.000.000.—

Rezervni zaklad: K 450.000.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovanski banki »SLAVIJA«.

Podpirajmo torej domačo slovansko zavarovalnico, da more nalogo, ki si jo je postavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fond K 48.812.797.— jamči za popolno varnost. ∴

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi cenami za preskrbovanje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo. gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Banka „SLAVIJA“

Vsa pojasnila daje drage volje

1

generalni zastop banko „Slavije“ v Ljubljani.

Zapičeno

∴ Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

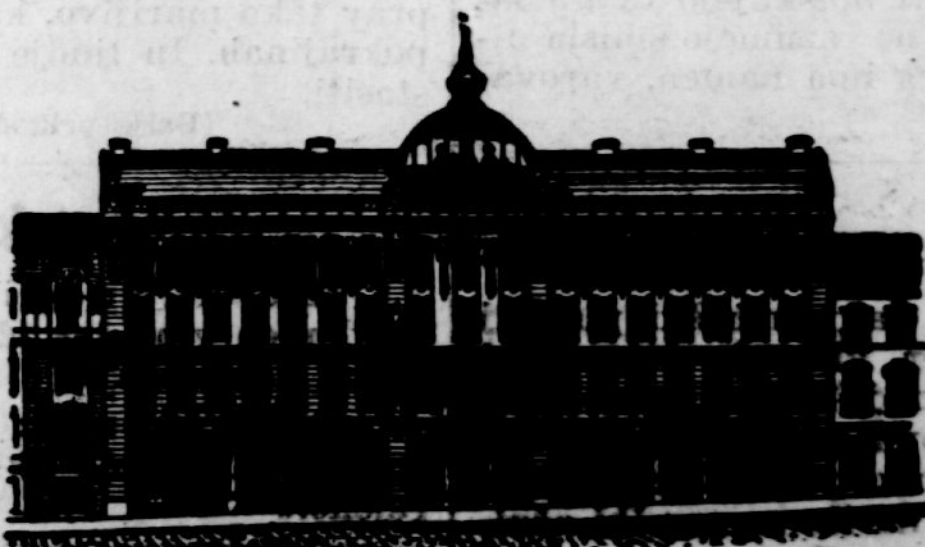
∴ Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1908 nad 518 milijonov kron.

Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso svojo močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka spekulacija z vloženim denarjem. Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po 4 1/2 %, brez odbitka; nevzdržane obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posojila na zemljišča po 5 %, obresti in proti amortizaciji po najmanj 1/4 %, na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo.

4